

С.Р. Яцишин, канд. екон. наук (ТНЕУ, Тернопіль)

О.А. Хаблюк, канд. екон. наук (ТНЕУ, Тернопіль)

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

В обліковій політиці підприємства мають бути відображені всі питання організації бухгалтерського обліку, тому до її формування необхідно підходити дуже ретельно, адже від цього залежить, наскільки об'єктивно і точно буде розкрито інформацію про фінансовий стан підприємства у фінансовій звітності.

Згідно з П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» в обліковій політиці підприємства для цілей складання фінансової звітності необхідно визначити межу істотності, яка для кожного підприєм-

ства може бути різною залежно від його обсягів діяльності. Крім того, в обліковій політиці підприємства має бути відображено:

1. Метод вибуття запасів (із встановлених П(С)БО 9), який буде застосовуватися на підприємстві. Також необхідно визначити, що для підприємства буде вважатися одиницею запасів – їх найменування або однорідна група (вид).

2. Методи визначення величини резерву сумнівних боргів. У П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» визначено, що поточна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги включається до підсумку балансу за чистою реалізаційною вартістю. Для визначення такої вартості на дату балансу обчислюється величина резерву сумнівних боргів, яка визначається виходячи з платоспроможності окремих дебіторів або на підставі класифікації дебіторської заборгованості. У зв'язку з цим в обліковій політиці підприємства необхідно визначити, який метод розрахунку величини резерву сумнівних боргів буде використовуватися на підприємстві. При цьому якщо підприємство має невелику частку сумнівного боргу в загальній сумі дебіторської заборгованості або взагалі не має сумнівних боргів, то з метою спрощення процедури розрахунку величини резерву сумнівних боргів в обліковій політиці рекомендується визначити, що підприємством буде застосовуватися метод розрахунку виходячи з платоспроможності окремих дебіторів, а надалі окремим розпорядчим документом щодо кожного дебітора встановити відсоток погашення заборгованості в розмірі 100 %.

3. Метод амортизації основних засобів: пряmolінійний; зменшення залишкової вартості; прискореного зменшення залишкової вартості; кумулятивний; виробничий; метод нарахування амортизації основних засобів, передбачений податковим законодавством. Щодо відображення в обліковій політиці моментів основних засобів, які стосуються обліку, хотілося б зауважити таке. П(С)БО 7 «Основні засоби» передбачено, що підприємство переоцінює об'єкт основних засобів, якщо його залишкова вартість значно (більше ніж на 10 відсотків) відрізняється від справедливої вартості на дату балансу. У зв'язку з цим ми не рекомендуємо застерігати в обліковій політиці питання про проведення переоцінки, оскільки необхідність її проведення залежить від вищевикладених обставин, а не від рішення керівника підприємства.

4. Величину вартісного критерію належності матеріального активу до малоцінних необоротних активів (згідно з п. 5.1 П(С)БО 7 «Основні засоби»). Крім того, необхідно вибрати метод нарахування амортизації по таких активах: пряmolінійного списання; виробничий; податковий; нарахування амортизації в першому місяці використання

об'єкта в розмірі 50 % його амортизовуваної вартості та решту 50 % амортизовуваної вартості в місяці їх вилучення з активів (списання з балансу) внаслідок невідповідності до критеріїв визнання активом; нарахування амортизації в першому місяці використання об'єкта у розмірі 100 відсотків його вартості.

5. Методи амортизації та діапазон термінів корисного використання нематеріальних активів. Згідно з п. 27 П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» розрахунок амортизації при застосуванні відповідних методів нарахування здійснюється відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби».

6. Методи оцінки ступеня завершеності операції з надання послуг, які згідно з П(С)БО 15 «Дохід» здійснюються шляхом: вивчення виконаних робіт; визначення питомої ваги обсягу послуг, наданих на певну дату, в загальному обсязі послуг, які мають бути надані; визначення питомої ваги витрат, понесених підприємством у зв'язку з наданням послуг, у загальній очікуваній вартості витрат.

7. Порядок формування резервів для забезпечення майбутніх витрат і платежів.

8. Застосування (або незастосування) бухгалтерських рахунків класу 8 для узагальнення інформації про витрати за елементами.

П(С)БО вимагають розкриття облікової політики у фінансовій звітності, однак до її складання бухгалтер має орієнтуватися у принципах оцінки та методах обліку. Тому на підприємстві необхідно видати розпорядчий документ, що визначає напрямки облікової політики.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський державний університет харчування та торгівлі

**ОБЛІК, АУДИТ, ФІНАНСИ:
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ТЕОРІЇ, ПРАКТИКИ
ТА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ**

Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

28-29 жовтня 2010 року

Харків
2010

УДК 378.633
ББК 65.052 + 74.5
К31

Редакційна колегія:

О.І. Черевко, д-р техн. наук, проф. (відпов. редактор); *Л.М. Янчева*, канд. екон. наук, проф. (заст. відпов. редактора); *С.Ф. Голоє*, д-р екон. наук, проф.; *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф.; *А.Л. Фоцан*, канд. техн. наук, доц.; *Н.А. Дубровіна*, канд. екон. наук, доц.; *М.В. Владика*, канд. пед. наук, доц.; *В.В. Богатирьова*, канд. екон. наук, доц.; *А. Мазуркевич*, д-р екон. наук, проф.; *М. Мартиньяні*, д-р екон. наук, проф.; *В.М. Тимофеев*, д-р екон. наук, проф.; *А.А. Пилипенко*, д-р екон. наук, доц.; *О.В. Олійник*, д-р екон. наук, проф.; *Т.О. Сідорова*, канд. екон. наук, проф.; *В.І. Остіцев*, канд. екон. наук, проф.; *Н.М. Гаркуша*, канд. екон. наук, проф.; *Н.С. Акімова*, канд. екон. наук, проф.; *Н.Б. Кащена*, канд. екон. наук, доц.; *Г.С. Дергільова*, канд. екон. наук, доц.; *В.М. Лачкова*, ст. викл.; *А.В. Левченко*, нач. навчально-методичного управління; *О.К. Кухарьонюк*, нач. НН ЦНІТ; *В.В. Кривошей*, канд. екон. наук, доц., голова ради молодих вчених університету; *Т.М. Афоніна*, зав. відділом організаційно-інформаційної роботи; *М.О. Сересенко*, нач. редакційно-видавничого відділу.

Рекомендовано до видання вченою радою Харківського державного університету харчування та торгівлі, протокол №2 від 06.10.10 р.

Облік, аудит, фінанси: сучасні проблеми теорії, практики К31 та підготовки фахівців [Текст] : Міжнар. наук.-практ. конф., 28-29 жовтня 2010 р. : [тези] / редкол. : О. І. Черевко [та ін.] ; Харківський держ. ун-т харчування та торгівлі. – Х. : ХДУХТ, 2010. – 292 с.

ISBN 978-966-405-175-7

Збірник містить тези доповідей учасників конференції щодо удосконалення теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку, аналізу, аудиту та фінансового забезпечення підприємницької діяльності, застосування інноваційних технологій підготовки та перепідготовки фахівців за напрямками «Облік і аудит» і «Фінанси». Розглядаються проблеми теорії розвитку фінансів, обліку, аналізу та аудиту; оподаткування та фінансово-інвестиційного забезпечення функціонування підприємств; формування інтерактивних навчально-методичних комплексів для підготовки та перепідготовки фахівців з обліку, аудиту, фінансів.

Збірник розраховано на наукових та практичних працівників, викладачів вищої школи, аспірантів, магістрантів та студентів вищих навчальних закладів.

УДК 378.633
ББК 65.052 + 74.5

© Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2010

ISBN 978-966-405-175-7